

Nå må du betale mer for kaffen

Mangel på kaffebønner og økte produksjons- og transportkostnader fører til høyere priser på kaffe. Og prisene vil holde seg høye fremover.

Alec Oyhenart er lidenskapelig opptatt av kaffe. Han mener bøndene fortjener å få bedre betalt.

FOTO: VERONICA WESTHRIN / NRK

Veronica Westhrin Journalist

Publisert i går kl. 20:49

– Kaffe kan smake på mange forskjellige måter. Og det trenger ikke smake helt det samme hver gang. Det er et ferskt produkt så det smaker forskjellig over tid, forklarer salgsdirektør Alec Oyhenart i Nordic Approach i det han slurper i seg prøven på et nytt parti kaffe.

I ti år har de importert kaffe direkte fra bønder i Afrika, Sør- og Mellom-Amerika og Asia. Derfra selger de til kaffebrennerier rundt om i Norge og resten av verden. Den siste tiden har han merket at prisene øker:

– Vi driver med spesialitetskaffe som vanligvis er mye dyrere enn vanlig kaffe, sier han som også følger nøye med på [kaffebørsen](#) der prisene har økt enda mer.

Fra begynnelsen av 2021 til 2022 nær doblet råvareprisen på kaffe seg. Det siste halvåret har prisene ligget stabilt og det vil de trolig gjøre i lang tid fremover.

Prisøkning som følge av økte råvarepriser

På Kiwi kostet 500 gram Evergood kaffe 49,90 kroner før jul. Nå koster den samme pakka 77,90 kroner. Kiwi forklarer det med at prisen ble satt ned i forbindelse med en kampanje før jul - samt økning i råvarepriser:

– I januar gikk prisen tilbake til 64,90 kroner, som var ordinær pris før kampanjen. Siden den gang har vi fått to større prisøkninger fra leverandør, som følge av økte råvarepriser. Nå koster posen derfor 77,90 kroner, skriver kommunikasjonssjef i Kiwi, Kristine Aakvaag Arvin i en e-post til NRK.

Råvareprisen på kaffe har nesten doblet seg på et år.

FOTO: JACU

At prisen på kaffe nå er høyere enn de siste åra er noe vi må forvente en god tid fremover, ifølge Agri analyse som følger nøye med på råvaresituasjonen i verden.

Det er nemlig flere faktorer som gjør at nettopp prisen på kaffe har økt så mye.

Priseksplosjonen vil vare

– For det første har det vært vanskelige produksjonsforhold. Det har vært frost i Brasil og det tok både avlingen pluss mange av buskene. Da tar det tid å komme tilbake igjen, sier daglig leder, Christian Anton Smedshaug.

Han viser til at høyere drivstoffpriser, økte transportkostnader, fraktpriser, logistikkforstyrrelser og høyere produksjonskostnader for bonden også bidrar til prisøkningen vi nå ser.

Smedshaug minner om at vi kommer fra et veldig lavt prisenivå på kaffe og at norske kunder derfor må belage seg på å betale mer for kaffen fremover.

Nordmenn er blant verdens mest kaffedrikkende folk.

FOTO: COLOURBOX.COM

– Det tar tid å komme i en situasjon hvor du får bygd opp lagrene igjen, bygd opp produksjonssystemer og komme tilbake i en ny balanse. Jeg vil fortro det kan ta 3-5 år i en normal syklus, sier han som minner om at jordbruket er uforutsigbart.

– Det er en form for vær-lotto, forklarer han.

Smedshaug mener det kan være bra for bøndene i sør at prisene nå stiger slik at de kan få bedre betalt.

Mener bøndene fortjener bedre vilkår

Det er de enige i hos kaffeimportøren i Oslo.

I fjor solgte de ca. ett tusen tonn grønn kaffe til kunder over hele verden.

Og de er opptatt av at bøndene de kjøper av skal ha det bra. De ser at de sliter med økte produksjonskostnader, men frykter at de økte prisene ikke nødvendigvis kommer bøndene til gode. Også de mener at prisene de siste tiårene har ligget for lavt:

– Bare fordi den globale prisen har økt betyr ikke det at enkelte kaffebønder har det bedre enn de hadde før, for kostnader har også økt, sier Oyhenart som mener nordmenn bør betale mer for kaffen fremover for å støtte bøndene.

Under pandemien har de også opplevd at nordmenn har blitt mer villige til å betale litt mer for å få god kvalitet på kaffen sin.

Det bekrefter guttegjengen NRK møter på en kafe på Kampen i Oslo. Men de aviser ikke at de kan komme til å kutte i forbruket om prisene øker veldig:

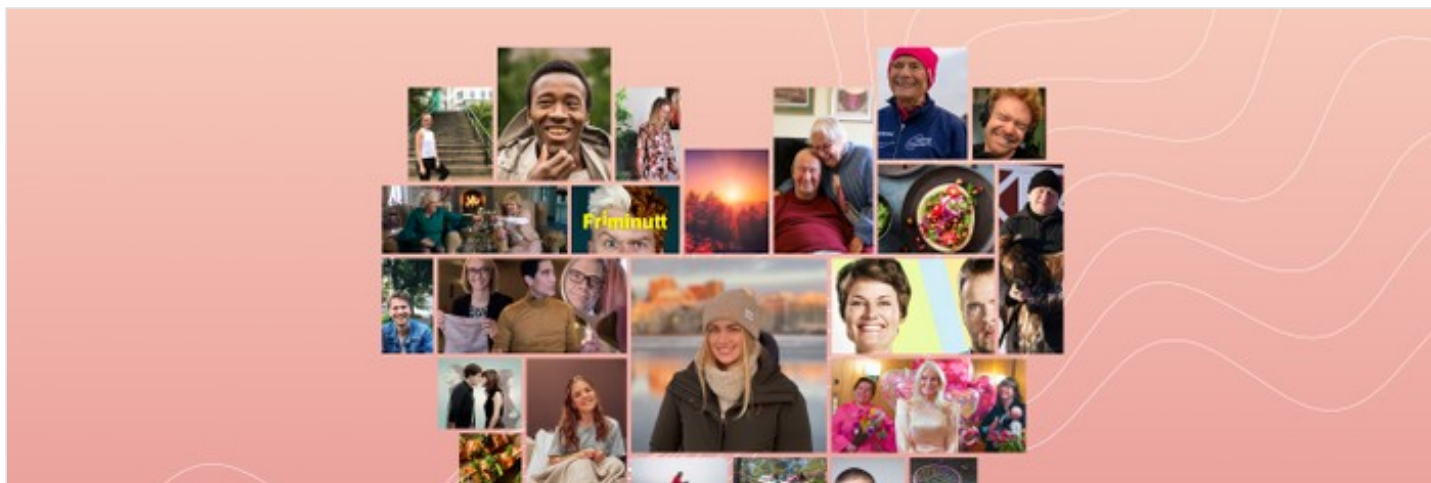
– Jeg kommer til å kjøpe kaffe fortsatt, men kanskje ikke like ofte, sier Alan Lorin som synes det er viktig at bonden får betalt for jobben han gjør.

Guttejengen i Oslo nyter en kopp kaffe, men kan komme til å kutte noe i forbruket fremover.

FOTO: VERONICA WESTHRIN / NRK

Publisert i går kl. 20:49

NRK Lyspunkt

SAKER SOM GIR DEG HÅP, GLEDE OG INSPIRASJON

09:33:19 **Siste meldinger**

09:21 – Fem togstasjoner angrepet i Ukraina

09:16 USA vil ha Russland «svekket»

09:09 Adressa: Bratseth trekker seg fra Rosenborgs styre

- 09:08** Oslo børs faller kraftig fra start

- 09:00** Blinken: Ukraina kan vinne krigen mot Russland

- 08:51** Nederlag for høyrepopulist i Slovenia

- 08:40** Økt salg av diesel og bensin til veitrafikk

- 08:19** Søppelsnikere i Kristiansand

- 08:15** Blinken talte fra Kyiv

- 07:53** Britisk etterretning: Russland med små fremrykninger i Donbas

- 07:43** Færre konfirmerer seg i kirken

- 06:54** Forsker slår alarm om offisersmangel

- 06:46** BBC: Musk i møter med Twitter-styret

- 06:45** Distrikt i Beijing starter massetesting

- 06:44** Trosterud-skytingen: Politiet ønsker fortsatt tips

Følg nyhetsbildet **akkurat nå**

Opphavsrett NRK © 2022

Ansvarlig redaktør: Thor Gjermund Eriksen

Nettsjef: Hildegunn Soldal